

SACD | Analiz

Mayıs 2019

İdlib'de Artan Saldırıları
Nedeniyle Yeni Bir Suriyeli
Mülteci Dalgasının
Avrupa'ya Yönelmesi
Bekleniyor

İdlib'de Artan Saldırıları Nedeniyle Yeni Bir Suriyeli Mülteci Dalgasının Avrupa'ya Yönelmesi Bekleniyor

Yazan Khaled Terkawi

10 Şubat tarihinde İstanbul'un Esenyurt bölgesinde Türkler ile bazı Suriyeliler arasında anlaşmazlık meydana geldi. Türk güvenlik güçlerinin müdahalesine değin Suriyeliler tarafından işletilen birkaç dükkâna saldırılar oldu ve bu dükkânlarda hasar oluştu.

Bu olay, Türkiye'deki Suriyelileri hedef alan nefret söylemlerinde fark edilir bir yükseliş olduğu sırada meydana geldi. Son belediye seçimlerinin ardından, muhalefet partisinden seçilen "Bolu"nun yeni belediye başkanının ilk açıklaması, kentindeki Suriyeli mültecilere yönelik yardımların iptal edileceği ve yeni dükkânlar açmak da dâhil olmak üzere Suriyelilerin ticari yatırımlarına ruhsat vermeyi bırakacakları oldu. Suriyeli mültecilere yönelik bu düşmanca tutum, Türkiye genelinde son belediye seçimlerinde yarışan yüzlerce aday tarafından seçim kampanyası olarak benimsendi ve bu tutum Türk toplumunun bazı kesimlerinde Suriyelilere yönelik ortaya çıkan yeni bir eğilimi yansıtır oldu.

Aynı vakitlerde, Suriye sınırının ötesinde, Rusya İdlib'teki kasaba ve köyleri zalimce bombardımana tuttu. Bu bölgelerde ilk defa yeni bir tür yüksek patlayıcı füze kullanarak yapıları yerle bir edip bu yapılar içerisinde mahsur kalmış insanların canlarını kaybetmesine neden oldu. Rus bombardımanı halka korku ve dehşet saçarak on binlerce sivil bombardımandan nispeten daha güvenli olduğunu düşündükleri Suriye-Türkiye sınırına yöneltti. Binlerce aile orada açık alanda kalıp, sınırın yakınındaki zeytin ağaçlarının altına sığınarak bombardımanın bitmesini bekledi.

Bombardımanın ilk üç gününde, yerel örgütlerin belgelediğine göre 12.257 aile Suriye-Türkiye sınırına geldi ve bu sayı her geçen gün artmakta. Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Ofisi, yeni saldırı dalgası nedeniyle göç etmek durumunda kalmış insan sayısının 140.000'i aşacağını tahmin ediyor. Birleşmiş Milletlerin doğruladığı üzere saldırı sırasında hastane, fırın ve okulların yanı sıra tıbbi kurtarma operasyonları yürüten 'Sivil Savunma' araçları da hedef altındaydı.

Suriye-Türkiye sınırında mahsur kalan göç etmek durumunda kalmış kişiler, Türkiye'ye kaçakçılık ağları üzerinden girmenin yollarını sürekli olarak aramakta.

SACD | Analiz

Mayıs 2019

İdlib'de Artan Saldırıları
Nedeniyle Yeni Bir Suriyeli
Mülteci Dalgasının
Avrupa'ya Yönelmesi
Bekleniyor

Suriye Vatandaşlık Onuru Derneği'ne (SACD) yakın olan kaynaklara göre, şu ana kadar üç binden fazla insan sınırı bu şekilde geçti. İdlib'deki bombardımanın ve olası kara harekâtlarının hız kazanmasıyla bu sayıların daha da artacağına inanılmakta. Ayrıca bu insanlar Türkiye'de kalmak niyetinde değiller.

Suriyeliler için geçici koruma kartı olan "kimlik" çıkarılmasındaki kayda değer kısıtlamalar ve gecikmeler ile Suriyeli mültecileri hedef alan düşmanca söylemlerdeki artış nedeniyle, Türkiye'de bir süredir yaşayanların bir kısmının yanı sıra ülkeye yeni giren önemli sayıda Suriyeli Avrupa'ya gitmenin yollarını aramakta ve bu sayı gittikçe artmakta.

3 Mayıs tarihinde, Avrupa'ya kaçmaya çalışan Suriyelileri taşıyan bir teknenin batması sonucu Mahmoud Al-Hasan adlı Suriyeli bir doktorun cesedi Türkiye'nin Bodrum kentinin sahil şeridinde bulundu.

Doktor Al-Hasan birkaç ay evvel Dera'dan Suriye'nin kuzeyine kaçmış ve Türkiye'ye geçebilmek için kaçakçılara ödeme yapmıştı. Ardından hemen Avrupa'ya ulaşmayı denemişti. Al-Hasan'ın boğulduğu günün ertesi, Türk sınır güvenliği mensupları, güvertesinde en az 10 Suriyeli ile aynı yerden Avrupa'ya geçmeye çalışan iki botu ele geçirdi.

Rusya'nın İdlib'e yönelik askeri harekâtının başlangıcından bu yana bir grup Suriyeli, Avrupa'ya ulaşmaya çalışacakları bir konvoy düzenlemeye başladı. Söz konusu girişim, Şubat ayında başlatılan ve şu ana kadar yaklaşık 50.000 kişinin desteğini toplayan "Umut Konvoyu" fikri üzerine inşa edildi. Girişim, mevcut durumda Türkiye'de yaşayan göç etmek durumunda kalmış çok sayıda Suriyelinin dikkatini çekmekte ve buna binaen bu tür bir konvoyun düzenlenmesini tartışmak amacıyla İstanbul'un merkezi Fatih semtinde birkaç toplantı düzenlendi. İdlib'den gelecek yeni mülteci akınıyla, bu tür girişimler durdurulamaz bir şekilde büyümeye mahkûm.

Suriye'de bulunan sivil toplum kuruluşlarının tahminine göre, İdlib Suriye'nin diğer bölgelerinden gelen göç etmek durumunda kalmış yaklaşık dört milyon insana ev sahipliği yapmakta. Kentteki çeşitli bölgelere ve köylere dağılmış durumda, zorlu yaşam koşullarına ve temel malzeme ve kaynak eksikliğine göğüs germekte, ancak yine de zulüm, gözaltı ve zorunlu askere alınma korkusuyla Esad'ın kontrolündeki bölgelere geri dönmek istememekteler.

Ancak rejim güçleri Rus savaş uçaklarının yardımıyla İdlib'e topyekün bir saldırıda bulundukça, bu insanların önce Türkiye'ye geçip oradan da Avrupa'ya kaçmaya çalışmaktan başka seçenekleri de kalmayacaktır.

SACD | Analiz

Mayıs 2019

İdlib'de Artan Saldırıları
Nedeniyle Yeni Bir Suriyeli
Mülteci Dalgasının
Avrupa'ya Yönelmesi
Bekleniyor

Gelecek olan böyle büyük bir dalgada, Türkiye mültecilerin bulabilecekleri her şekilde denizden veya karadan Avrupa'ya ulaşma girişimlerini hiçbir şekilde kontrol edemeyecektir. Sekiz senedir çile çeken, son saldırılarla İdlib'den de göç etmek durumunda kalan ve rejim tarafından misilleme, gözaltı ve zorla silah altına alınma tehlikesi olmaksızın Suriye'ye dönebileceklerinin bir garantisi olmayan bu insanların kaybedecek pek de bir şeyi yoktur.